

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

Senyor Governador...

Veniu a una ciutat gran i floreixent, però dissortada. Barcelona es camp d'experimentació de les doctrines més exaltades. Es una ciutat oberta a totes les exaltacions i a totes les follies. Es terra pròdiga on germinen les males llavors que el vent dels odís i les venjances porta de terres enllà. Certament que fa algun temps que les màquines trepiden i les xemeneies fumegen i no s'ha paralitzat la vida del treball; però el mal d'ara és més greu, perquè és d'ordre moral i espiritual. No us parlarem dels atemptats que ens deshonren davant del mon civilitzat, ni de les lluites socials que cada dia prenen una acritud més forta, sinó d'aquells fets d'ordre moral que són l'origen i causa de tots els nostres mals. Els elements socialment conservadors, dissortadament no es captenen sinó de les coses de la vida material. Hem arribat a un grau tan alt de materialisme, i la nostra gent ha esdevingut tan pràctica i positivista, que són pocs els que s'adonen que avui en la nostra ciutat hi regna una immoralitat sense precedents en la història del nostre poble. Si no aturem aquesta onada de lloï, ens ofegarem tots. Es impossible que regni la pau en els esperits mentre pugi de la terra aquesta fetor irresistible, reveladora de la descomposició social

que trasbalsa i agita la nostra vida. Us parlaran únicament dels fets externs, anecdòtics, i res us diran d'aquest mal intern que va minant lentament la nostra existència. Si aconseguim desarmar la mà homicida dels pistolers i endegar per camins normals les aspiracions obreres, la gent creurà que la nostra ciutat s'ha redimit dels seus pecats i que comença una era de pau i de progrés. Però nosaltres no ho creurem així. La pau no serà durable, la nostra ciutat no es redimirà dels seus pecats i turpituds si no es treu del damunt totes les sulzures que l'enlletgeixen i no es cobreix els parracs innobles de la immoralitat abjecte amb la túnica resplendent de la honestitat.

L'home no segueix el camí dreturer, sinó aquell que més li plau. Trobeu gent que creieu equilibrada, que s'ha inventat una moral per a defensar coses indefensables. No és la moral pura de l'Evangeli la que es retreu per a justificar fets abominables, sinó una moral inadmissible, inventada per l'egoisme i les conveniències socials. El seny i l'equilibri han fugit de molts sectors d'opinió que abans es distingien per la seva integritat de principis. On són els homes purs, els cristians íntegres, que defensen la moral predicada per Jesucrist! Exteneu la mirada,

senyor Governador, per damunt de la ciutat i veureu de seguida que cal emprar mides higièniques que retornin la vida al nostre poble espiritualment mort.

Un dels mals més greus és el joc. A aquest vici es va estenent d'una manera considerable. Certament que la majoria de les timbes funcionen legalment, car tenen autorització per explotar el seu negoci; però és que pot autoritzar-se un vici que origina mals d'una gravetat extrema en la societat? Es que es pot donar forma legal a un negoci abominable que altrai a la gent per a que s'arruïni? No és públic i notori que molts comerciants han hagut de declarar-se en fallida, llençant a la misèria a llurs obrers, i que molts pares han arruïnat a llurs fills, han malverçat el patrimoni obtingut heroïcament pels avant-passats a força de treball i sacrifici? No és públic també que en poc temps s'han suïcidat alguns jugadors que perderen en el joc llur fortuna? Si és, doncs, un vici que origina mals tan greus, per què se li dona belligerància? Potser algú objectarà que algunes entitats no podrien viure si no comptessin amb els beneficis del joc. Però, és que la societat perdèria alguna cosa si desapareïren les entitats que espontàniament confessen que no tenen vida pròpia? Una entitat que no té altra missió que apoderar-se valent-se de medis aparentment legals, dels diners dels socis no té dret d'existir. Certament, senyor Governador, que es posaran en joc tots els ressorts per a aconseguir autorització per jugar i àdhuc protestaran de la prohibició molts dels que aprofiten que els sindicalistes morin a trets pels carrers perquè són homes que no tenen moral; però, quina glòria per vos si aconseguïeu que els croupiers s'incorporin a la vida honrada de treball, que els diners serveixin per a coses més nobles i que les entitats tinguin un concepte més alt de llur finalitat i existència!

Com que el joc va lligat amb els vicis més abjectes, no és estrany que s'hagin estès els cabarets i la exhibició d'obres immorals. En certes sales d'espectacles, senyor Governador, s'hi representen obres embolcallades amb el mantell aurífic de l'art, que constitueixen una gran immoralitat. Certament que poden representar-se revistes, però sempre que no traspassin els límits de la dignitat i la decència. No anem, doncs, contra les manifesta-

cions artístiques i contra aquelles obres grans i nobles concebudes en un moment de bellesa, sinó contra els espectacles que desvetllen sentiments innobles i són la negació de l'art i la bellesa. Un home que professi honradament les seves idees, encara que aquestes siguin contràries a les nostres, ens mereix respecte; però no així l'autor immoral, que mulla la seva ploma en el llot llefiscós i abjecte. Cal, doncs, senyor Governador, que aquests espectacles, o millor dit, que aquestes brutícies, siguin exterminats de la nostra ciutat. Amb els autors immorals no hi pot haver belligerància. S'han d'apartar de la societat com els llebrosos.

I què us direm, senyor Governador, dels quioscos? El quiosc és la pública exhibició de totes les grolleries que es publiquen impunement. Una estridència política és severament castigada i, en canvi, els que corrompen el cor de la joventut poden exposar lliurement llurs publicacions en tots els quioscos. Es venen llibres que van declaradament contra la família cristiana, en els quals es propaguen doctrines contràries a la dignitat humana. Aquestes obres, en les quals no hi batega ni un sentiment noble, fan un gran mal a la nostra joventut; no són certament aquestes obres les que necessiten els joves, que respiren l'aire corromput de la nostra societat, sinó obres que desvetllen sentiments nobilíssims i facin volar l'esperit lluny de la pols de la terra. No demanem, doncs, repressió per les idees contràries a les nostres, sinó que es prohibeixi la venda d'aquelles obres que no pot defensar cap persona honrada.

Cal esvaïr les tenebres que embolcal·len la nostra ciutat. Encara que no fessiu res més que esquinçar les boïres del materialisme que planen damunt dels nostres caps, enterbolint els nostres sentits, ja us podríeu donar per satisfet, car mentre la nostra gent no sàpiga alliberar-se de la seva feixuga pesantor, no espereu que siguin aquietades les passions i que la pau regni en tots els esperits.

Nosaltres, defensors com sempre de l'espiritualitat del nostre poble, us demanem que poseu aturador a aquesta onada de llot que posa en perill les nostres virtuts racials i els principis que han estat en totes les èpoques la grandesa de la nostra pàtria.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

El general Anido ha estat substituït en el càrrec de Governador civil de Barcelona pel general Ardanaz, que té fama de bon home: recte, auster, complidor de les lleis, cristià pràctic...

Ha estat un encert d'En Sánchez Guerra aquest nomenament.

Però això no el lliura de les desconsiderades censures de les dretes, ni dels comprometedors aplaudiments de les esquerres, que diuen als seus capdavanters: no serviu per res! En Guerra vos ha pres la bandera; vosaltres prediqueu i no practiqueu: ell no predica i practica!

La veritat és que fa anys que dura aquest canvi de papers, i que els principis fonamentals de la societat estan més garantits en mans d'un Romanones, v. gr. que en les qualsevol capítol del conservadorisme. Absurditats del temps!

El Govern, abans de firmar el Tractat de comerç amb Anglaterra, ha atès un xic els clams de l'opinió, aconseguint del govern anglès amb noves negociacions, alguna petita millora en les condicions desfavorables del pacte.

El conflicte d'Astúries, originat per algunes d'aquestes condicions inconcebibles, ha estat resolt, afliixant el Govern els cordons de la bossa per tal d'indemnitzar els huiers dels perjudicis que el Tractat els ocasionava. No es deuria trencar gaire el cap En Bergamín per a rumiar aquesta solució.

Tampoc En Sánchez Guerra per a solucionar el plet inhàbilment provocat al equiparar els oficials d'Artilleria als enginyers industrials en l'exercici d'aquesta carrera. De totes maneres en desdir-se el Govern d'aital resolució ha dignificat el càrrec, encara que sofrint-ne la previsió i la prudència governamentals, que anys ha emigraren del palau de la Presidència.

En Burguete fa de les seves al Marroc. La sang torna a córrer, i si tinguéssim d'atenir-nos a allò que va dir Armando Guerra sobre la creixença meravellosa de Melilla durant l'acció militar, no caldria declarar a qui aprofita aquesta sang...

Perquè totes les demés raons que s'invoquen per a justificar la represa d'operacions de conquesta, no convencen a ningú.

Creiem amb la bona fe i els bons intents d'En Burguete, però no amb el seu encert com a Alt Comissari.

Aquí falta una altra arrencada d'En Sánchez Guerra per acabar de cop i volta amb aquesta orgia de sang i de diners que és l'afer del Mar-

roc. I això dels diners no ho diem nosaltres (ni de la sang ai! tampoc). Ho diu la Comissió Parlamentària que estudia l'Expedient Picasso, després d'omplir d'elogis l'encert, l'enteresa i la justícia, amb què ha procedit el general Picasso en sa voluminosa, assenyada i delicada enquesta.

Entre els fets falaguers notem, per fi de mot, el passeig triomfal per les terres d'Espanya, d'un braç simbòlic, rublert d'esperances: el braç sagrat de Francisco Xavier, un dels homes cabdals de l'Església i de la humanitat.

ESPANYA ENFORA

El feixisme, aquest moviment extraordinari produït en la burgesia i pagesia italianes com a reacció contra el comunisme que s'apoderà de fàbriques i tallers, i contra la covardia del govern de Giolitti que no li barrà el pas, ha triomfat i ja ocupa el poder.

El fet és un xic desconcertant.

El feixisme en pocs mesos s'ha organitzat militarment, ha cobrat impostos, ha administrat justícia (*more barbarorum*), constituint polesament un Estat facciós dintre l'Estat legal.

Ara ja és legal l'Estat feixista: governa.

Del Congrés de Nàpols on es reuniren més de 30.000 feixistes armats i on Mussolini pronuncià un discurs històric exigint el poder, fins l'assalt incruent de Roma amb l'immediata possessió del poder, solament han passat quatre dies: *veni, vidi, vici*.

Renúncies i covardies apart, ha sigut hàbil aqueixa conducta dels alts poders italians obrint pas als feixistes. Ara veuran Mussolini i els seus, i d'Annunzio i els *arditi*, i tots els impacients i crítics de la política italiana que no és el mateix governar bé des del poder que somniar-ho deserts des de l'oposició.

L'enfonsada de Mussolini no es farà esperar i serà tan sorollosa com el seu triomf, i tal volta més històrica encara...

Per de prompte, Anglaterra i França li han parat els peus al govern feixista. Els països balcànics, èmuls d'Itàlia (ho són quasi bé tots) faran el mateix si convé.

Altrament, tots els demés successos del món han perdut interès davant d'aquest esdeveniment desmesurat, que és una altra magna incògnita a resoldre, pariona de la que indicàrem en la darrera crònica.

Deixem per la que ve, si a Déu plau, alguns d'aqueixos successos, que no podem pas menysprear certament.

El contracte col·lectiu de treball a Alemanya

III i darrer.

El projecte de llei en preparació

Ja férem present en el primer article, que l'ordenança de 23 de desembre de 1918 tenia un caràcter exclusivament *provisional*, ja que la mateixa fou promulgada per atendre a les qüestions que amb més urgència es plantejaven en el món del treball i a títol d'assaig de regulació del contracte col·lectiu de treball.

Feta l'experiència, era doncs forçós anar de cara a redactar la llei definitiva, i en aquesta feina s'ocupà la Comissió codificadora de les lleis del treball en les sessions del Reichstag dels darrers mesos de l'any passat, fins a deixar llest un projecte que fou ja publicat en la *Reichsarbeitsblatt* d'últims del propi any 1921.

Les línies generals del projecte van seguint el mateix traçat de les bases de l'ordenança de 1918, ja que s'ha de regoneixer que aquesta està feta amb molt sentit de realitat.

La capacitat per a concertar contractes ve definida en forma negativa, però precisa. Resten sense aquesta capacitat: primer, els sindicats els membres individuals dels quals han de pertànyer a la mateixa empresa; per una circumstància qualsevol; segon, els sindicats d'obrers que accepten patrons en les seves files; i tercer, aquells sindicats que no són professionals i estrictament lliures, o sigui s'exclouen els sotmesos a influències financeres, polítiques, etc., estranys, és clar, a l'entitat. La característica del professionalisme segueix surant en el projecte de llei.

Les clàusules dels contractes es classifiquen en tres categories: les que tenen força de llei en l'aplicació del contracte o en el camp a que el mateix pot referir-se; les que determinen els drets i els deures recíprocs de les parts contractants; i les que regulen les relacions de les organitzacions obreres amb els individus adherits a les mateixes.

Les primeres es refereixen únicament i exclusivament a les condicions del treball i, al dir d'un comentarista, són veritables "lleis contractuals". Són clàusules de caràcter general, i són aquelles que com en l'ordenança del 1918, pot el ministre del Treball convertir en clàusules o reglaments de caràcter general i d'observància obligatòria en un ram determinat de la indústria. A elles s'han de subjectar els contractes de treball individual i fins els col·lectius quan les clàusules han sigut ja generalitzades.

Les segones clàusules són les que podríem dir corrents i ordinàries en tota llei de contractes, i la seva regulació és feta a base dels preceptes del Còdic Civil.

La responsabilitat de les parts, que en l'ordenança és sense límit prefixat, en aquest projecte no pot sobrepassar el límit de cinc cents mil marcs. Hi cap, en el cas d'una infracció i de la imposició de la pena consegüent, el exigir una caució per una altra vegada.

I les clàusules de la tercera classe es reduïxen a aquelles, importantíssimes, que regulen les relacions de les associacions contractants amb els seus membres associats. I és clar que la llibertat que les lleis reconeixen a tot adherent a una associació de deixar en qualsevol moment de formar part d'una societat, ve aquí restringida ja que no pot usar-se aquesta llibertat sempre que s'estigui subjecte a un contracte col·lectiu amb les responsabilitats consegüents.

Els contractes col·lectius poden ésser denunciats per les parts contractants avisant-se amb tres mesos d'anticipació. I es dóna facultat als Tribunals per a que quan la subsistència del contracte col·lectiu pogués engendrar injustícies notòries puguin considerar com legal la denúncia inclús sense haver transcorregut aquests tres mesos de l'avis que assenyala la llei.

Els contractes col·lectius concertats per més de tres mesos, són considerats com de duració indefinida pels efectes de la denúncia per a finir-los.

En quant a les autoritats competents per atendre als conflictes d'interpretació i d'aplicació d'aquests contractes col·lectius ho seran, per ara, els tribunals de justícia ordinaris. Però no és aquest el punt de vista del legislador alemany, sinó el de sotmetre aquestes convencions als tribunals industrials i d'arbitratge, per a qual regulació ara també hi ha al Reichstag un projecte importantíssim pendent d'aprovació.

El projecte de llei de què ens ocupem, és, doncs, un pas d'avenç que pot servir de model i d'exemple a molts Estats. A Alemanya ha sigut rebut molt bé, per totes les classes socials i per totes les fraccions polítiques del Parlament, que l'ha aprovat en les bases generals comentades, damunt les quals el Ministeri del Treball està redactant el reglament definitiu.

JOSEP M. GICH

La pau hipotecada (*)

Hi han cases antigues, on els hereus es donen a la disbauxa i l'escàndol. Així a cal senyor Duc, el patrimoni del qual es va fonent a la vista de tothom. S'acosta la catàstrofe, imminent. I de sobte, un dematí, la cosa sembla normalitzada. Tornen els diners a omplir les butxaques ducals. Les grogors arrugades del rostre dels amos devenen altra volta rosades grassors. S'adoben goteres; retornen els mobles empenyats. I els salons deserts s'encenen de nou a la llumina dels saraus. Què ha succeït? I doncs? No deien que tot s'en anava a rodar, que el senyor Duc administrava tan malament? Doncs ara paga bé; i li llueix el pèl i es dona aires d'economista intel·ligentíssim.

Però, convidat que sou a una festa, us adoneu d'un subjecte groller, insolent, que es passeja pel palau ducal talment com a casa seva. Quin desvergonyiment — penseu — que gosi aquest parlar així i produir-se amb tal descortesia, en una casa tan senyorial, tan ben ordenada! On s'és vist, esvalotar i amenaçar i fins donar cops de puny a dins d'un casal de tan recte govern! I com és que el senyor Duc això ho tolera?

Llavors, uns amics íntims us duen al càire d'un finestral i ben a l'orella us confien: Oh, sab? és que... la casa, sab?... la casa ducal està hipotecada. I aquest subjecte que crida i escomet a tothom, a les barbes del duc, és l'hipotecari. És, avui, de fet, el verdader amo. El Duc ja ho veu, ja, i li sab greu... però ha de callar. Perquè aquell individu barroer, que li diuen En Cop de Puny, o En Pistola, és el que ha deixat els recursos per a tirar endavant la casa, i per això es preval de la situació. I el senyor Duc no pot dir res; dissimula, cobreix les aparençies, per a poder anar rebent els homenatges deguts a sa jerarquia.

I això, fins quan durarà? Ah, es clar, no pot durar això. Totes les hipoteques tenen el seu venciment. I quan venci la hipoteca, què passarà, digueu? A on parará tota aquesta normalitat fictícia?

Una cosa semblant ha succeït a una certa república. L'anarquia, els bolxevics, el terrorisme, ho arboraven tot. L'edifici s'esquerdava i la guerra social amenaçava englotir ciutats i pobles. De sobte, renaix la pau, respira la gent, corren tramvies, s'encenen els llums, i els enemics de la ciutat desapareixen. Què ha passat?

Surten els diaris cridant victòria. Oh, quin tromf de nostres caps, nostres generals, nostres polítics! Ells han domat la fera, han vençut la hidra, han pacificat la terra. Vinguem desfilades i revistes, i saraus i jocs i alegria! Visca la pau, i visca la ciència política que ens la ha portada!

Però vet'aquí que us criden l'atenció uns certs personatges que, francament, desdiiuen de l'ordre i de la pau i de la dignitat civil. Esvaloten amb veu ronca, a les barbes mateixes dels governants. Criden amb insolència, i amenacen, i fins peguen revessos. Malparlats que són, sembla que siguin ells l'autoritat. I doncs! Com és això? Com és que es troba semblant gent en una república tan ben governada? Com és que individus d'un tal llenguatge, modals i procediments, no són expulsats o punits amb mà severa?

Oh! ja veurà — un amic amb veu baixa us explica — Sap? Aquests individus són... els hipotecaris. Els hi han arrendat la defensa de la ciutat, el sosteniment de l'ordre, l'administració de la justícia. Eh, quina ciència política! Són els que han arreolat la situació, i ells, de fet, manen. Ells fan de policia, de jutge... i de butxí! Són els únics amos! Són els concessionaris de la pau pública. Mentrestant, passen pels carrers els soldats de l'Estat amb músiques, canons i banderes, guarneixen les cantonades agents i guàrdies de cent cossos i uniformes, funcionen els tribunals i roda majestuosa la maquinària d'un ordre ciutadà ben assortit de lleis, ordenances, poders, funcions i autoritats, per a quedar bé en els papers. Però, tot aquest esplendor d'una ciutat pacificada, no és natural, no és propi; es emprestat: té un amo, i aquest amo, és el Concessionari. És, per a dir-ho en oficial, cosa d'una certa *Compañía Arrendataria de la Paz y Orden público*.

Si que és talent polític, oi, arrendar el govern, hipotecar la pau? Doncs aquesta és la situació de la república al·ludida.

Però tot arrendament té un terme, tota hipoteca un venciment. Què succeirà quan el terme esdevingui, d'aquesta pau postissa, d'aquest ordre manllevat?

R. RUCABADO

(*) Aquest article el teniem *in mente* fa alguns mesos. Les circumstàncies no ens deixen retrassar més sa publicació.

Trista coincidència

El senyor Ramon, és un home reposat i melòdic. Parla a poc a poc i s'escolta com si dels seus llavis brolessin les sentències més pregones. El seu pare treballant heròicament aconseguí amuntegar una bona picassada de diners i fer-se un prestigi en el món turbulent dels negocis. Era un home humil que sapigué destriar el camí cobejat de l'èxit i la fortuna. El senyor Ramon, doncs, s'ha trobat ja els diners fets i el seu únic treball és mantenir incòlume el nom prestigiós del seu pare.

La seva dona ha donat a la seva vida un tomb radicalment diferent. Vulgues que no vulgues el fa assistir a les festes aristocràtiques i el pobre senyor Ramon, fa reverències grotesques com alguns personatges de Molière i parla de coses que no entèn amb una gran inconsciència. La música l'avorreix però per a complaure la seva esposa que assisteix a totes les festes on pugui exhibir les joies enlluernadores i els vestits llamants, fa el sacrifici d'assistir als concerts i d'abonar-se al Liceu. És clar que moltes vegades quan sent interpretar un gran poema simfònic, enyora les melodies fàcils dels balls de moda que amb tanta fidelitat reproduceix la seva magnífica pianola, però què dirien els amics i què diria la seva muller si es deixés temptar per la son que li diu a cau d'orella: Dorm, Ramonet, deixa't de músiques, que aquestes coses no s'han fet per tu. Acaba el concert, posa l'abric de pell a la seva esposa que si fos sincera com ell també confessaria que li desplaia la música, i es deixa caure, retut, fatigat, amb un gest displicent, damunt la flonja del seient ample i llustrós de l'auto.

L'endemà en la solitud del seu despatx de treball se sent un altre home. Es altra vegada el senyor Ramon, fill del gran comerciant que va saber triomfar en el món dels negocis. En canvi el seu fill, no acut mai al despatx. Com que passa les nits divertint-se, no es lleva fins al mig dia. A la tarda torna a reunir-se amb els amics i el pare ja sap els diners que costen els seus divertiments. Però què hi farem, diu el senyor Ramon, si és jove i el sedueixen els goigs del món. No sóc ric? Doncs que es diverteixi.

Cada mati mentres pren el xocolata, i es delecta assaborint l'ensiamada flonja, olorosa i lleugerament ensucrada, llegeix els

diaris de la seva predilecció. El senyor Ramon no perd mai la serenitat. Ja pot llegir que s'han comès crims sindicalistes i que la immoralitat va estenent-se arreu de la ciutat, que ell segueix impertorbable menjant ensiamada i xocolata.

El senyor Ramon té un amic de la seva infantesa que el visita molt sovint. D'ençà que el problema social s'ha enverinat i sovintegen els atemptats sindicalistes, que s'ha enfredorit l'amistat que els unia. Un dia en traspasar la llinda de la seva cambra li va dir l'amic amb un to una mica irònic: Vaja, ja estaràs content, avui han mort un altre sindicalista.

—No estic content, ni estic trist, respongué el senyor Ramon bevent el darrer glop de xocolata.

—No ets partidari tu d'aquests procediments? No m'has dit moltes vegades que és el millor sistema per acabar d'una vegada amb els elements revolucionaris?

—Es veritat que ho he dit i ho repeteixo. Amb aquesta gent no hi poden haver contemplacions.

—Així tu creus que aquests atemptats fan un bé?

—Naturalment. Si un tribunal els hagués de judicar els condemnaria a mort. Quina diferència hi ha que els executi la justícia o bé que els mati el poble, si al capdavant sofreixen la mateixa pena?

—No m'estranya, amic meu, que t'expressis d'aquesta manera. Ja fa temps que observo una desviació molt gran en la nostra gent. Un anarquista pot dir aquestes coses, però no un home socialment conservador. No saps, amic meu, que l'autoritat dimana de Déu?

La societat és d'origen diví, i Déu en crear-la creà també l'autoritat. No és igual, doncs, que un home sigui condemnat a mort per un tribunal legalment constituït, defensor de l'ordre i complidor de la llei, que per uns elements subordinats a l'autoritat i a la justícia.

Els tribunals quan condemnen a un delinqüent, no ho fan moguts per un esperit de venjança, sinó per un esperit de justícia. És la societat que es defensa i imposa un càstig als transgressors de la llei.

—Tot això són subtileses. Si els tribunals no administren justícia, què hem de fer nosaltres?

—Tu fa temps vas guanyar un plet indudament. Amb els teus diners i la teva influència vas aconseguir perjudicar els inter-

ressos del teu adversari. En aquells moments no vas pensar que la justícia no es podia corrompre. T'hauria agradat que en sortir al carrer amb aire triomfal, el vençut veient que no es feia justícia, t'hagués engegat un tret? Si moltes vegades no es condemna un delinqüent, és perquè molta gent con tu no tenen el valor de mantenir les seves acusacions! Vols que un tribunal condemni sense proves materials?

—Jo crec que els homes dolents s'han d'eliminar de la societat. Cal arrancar l'herba dolenta.

—I tu creus que ets bo perquè no mates ni robes? Quants pecats portes damunt de la teva consciència!

—Encara seràs capaç de defensar els sindicalistes revolucionaris!

—No t'espantis, amic meu. El que vull és que siguin judicats com els demés homes i no morts a trets pels carrers. No t'has fixat mai en l'aspecte religiós d'aquesta qüestió que tan apassiona els homes? És de suposar que aquests pobres obcecats que han comès actes tan abominables, tenen l'ànima plena de pecats. I on van, si els maten violentment sense donar-los-hi temps de penedir-se de llurs errors? Bah, diran molts que no estimen el proïsme, això són sentimentalismes cursis. Què hi perd la societat amb la mort d'aquests homes? Ah! és que no saben que tenen ànima com nosaltres, i que són germans nostres! No us interessa salvar una ànima extraviada! Jo em sento germà de l'home més miserable de la terra!

—Però creus que uns homes tan dolents poden salvar-se?

—Naturalment. La misericòrdia de Déu és infinita. Quan un delinqüent és castigat pels tribunals, reconeix que la societat té el dret de defensar-se i troba justa la condemna. I moltes vegades en els darrers moments, en aquella hora terrible que ja s'ha perdut tota esperança de lliberació i es veu l'ombra sinistra del patíbul, l'esperit es desvetlla i dels ulls brollen llàgrimes de penediment. La sentència terrible es complirà, el cor deixarà de glatir i s'apagarà la llum dels ulls, però l'ànima serà salvada. Creus, amic meu, que això no té importància?

—Certament que sí. Però jo segueixo creient que l'herba dolenta s'ha d'arrancar.

El senyor Ramon una mica emocionat per les paraules de l'amic, es dirigí vers el despatx. En arribar-hi trobà el seu fill que l'esperava. Vens avui disposat a treballar, li preguntà irònicament? No, papà, estic molt

enseinat i no tinc lleure per ocupar-me dels teus negocis. Volia demanar-te un favor. Un favor, malament, digué posant-se seriós el senyor Ramon. Ja has acabat els diners que t'he donat? — Sí, papà; necessitaria tres mil pessetes. Té, exclamà el pare fent grinyolar la porta feixuga de la caixa. Potser gastes una mica massa! El fill un cop hagué obtingut el que volia abandonà el despatx precipitadament, disposat a malversar-les de qualsevol manera.

Feia poc que havia sortit el fill quan entrà al despatx l'encarregat de la fàbrica. Què hi ha de nou, li preguntà el senyor Ramon.

—Li haig de comunicar una mala nova. En Jaume torna altra vegada a fer propaganda anarquista i posa el desordre a la fàbrica. Jo crec que hauríem d'acomiar-lo. Un home així no ens convé.

—Tens raó, digué el senyor Ramon. Ja pots dir-li que no el vull a casa.

El dissabte En Jaume abandonava el treball i al cap de poques hores moria traidorament assassinat el fill del senyor Ramon. En Jaume va ésser detingut amb l'arma homicida a la mà. El pobre pare, acudí amb el seu amic a veure el seu fill mort. Plorava desesperadament i maleïa l'home malvat i traidor que li havia llevat la vida. Amb un gran dolor preguntà a En Jaume: Per què has mort el meu fill?

Serenament, aquell contestà: Jo crec que els homes dolents s'han d'eliminar de la societat. Cal arrancar l'herba dolenta.

L'amic digué: has coincidit amb aquest home. La coincidència es deu a que tu no parles com un home cristià, sinó com un anarquista.

J. CIVERA I SORMANI

Si l'home que blasfema, creu i reflexiona, si és cristià i racional, un cop s'hagi fixat en lo que és la blasfèmia, és impossible que no es determini a netejar la brutícia de la seva llengua, i a dominar i extirpar la mala costum de maleir a Déu i les coses sagrades, i de parlar deshonestament.

Dr. J. TORRAS I BAGES

Esguardant el món

Canadà

Congrés de la Federació d'obriers catòlics

El primer congrés de la Federació canadense d'obriers catòlics (Confederation of Catholic Workers), al qual han assistit 110 delegats, s'ha reunit a Montreal.

El president ha declarat que la finalitat de la Federació és aconseguir lligams d'unió i d'harmonia entre els patrons i els obrers. Ha dit que estava disposat a no autoritzar cap vaga abans de posar en joc tots els mitjans de conciliació i d'arbitratge.

El Congrés ha pres els següents acords:

L'arbitratge s'haurà de declarar obligatori i el Govern haurà d'exigir que en cas de conflicte entre un patró i els seus obrers, que les dues parts es sotmetin a la sentència arbitral.

El Govern haurà de designar un funcionari encarregat especialment d'intervenir en l'organització de cooperatives de consum, l'administració de les quals serà confiada als sindicats d'obriers catòlics.

El projecte del Govern federal relatiu al problema de l'habitatge haurà d'ésser implantat.

El Govern haurà de passar subsidis als immigrants.

(*Montreal Gazette*)

Itàlia

Projecte d'immigració

El Govern italià acordà que el Comissari general de l'Emigració es traslladés al Canadà per a fer una enquesta sobre la situació agrícola i industrial d'aquell país i sobre la classe d'emigrants que són necessaris.

L'esmentat comissari ha declarat en arribar al Canadà que la seva missió té tres objectes:

Determinar la categoria d'emigrants que respon més a les necessitats del Canadà.

Obtenir la col·laboració del capital canadenc i del capital italià per tal d'establir colònies italianes.

Estudiar la situació actual del Canadà i esbrinar si interessa a Itàlia el projecte d'emigració que el Govern del Canadà està elaborant.

(*Toronto Daily Star*)

Austria

Vaga d'impressors

Els obrers tipògrafs i els relacionats amb aquest ofici, s'han declarat en vaga per tal de reclamar un augment de salari de 90 per cent.

Alguns dies més tard els linotipistes dels dia-

ris secundaren la vaga. Restà suspesa la publicació de tota la premsa. Les negociacions entre els patrons i els obrers no donen cap resultat satisfactori.

Veient els obrers que no arribaven a un acord proposaren un salari mínim de 190 mil corones setmanals. També va ésser refusada aquesta fórmula.

Els sindicats d'altres oficis han acordat augmentar de moment la quota per tal d'ajudar els vaguistes.

No essent possible arribar a una solució, hauran de resoldre-la les comissions paritàries d'arbitratge.

(*Arbeiter Zeitung, Vienne*)

Índia

Creació d'un comitè

El Govern ha pres l'acord de crear un comitè el qual tindrà per missió endegar els conflictes industrials, i solucionar-los.

També serà creat un tribunal el qual tindrà en compte totes les aspiracions que siguin justes i les farà complir un cop aprovades. Aquest tribunal serà integrat per tres representants dels patrons de la indústria interessada; tres representants dels obrers de la mateixa indústria i tres representants del poble els quals seran escollits d'una llista que facilitarà l'Oficina del Treball de Bombay.

(*Bombay Government*)

Polònia

Assistència mèdica gratuïta

El Monitor Polski ha publicat un decret relatiu a l'aplicació de la llei del 30 de gener darrer sobre l'assistència mèdica gratuïta als funcionaris.

D'aquesta assistència en gaudiran no solament els funcionaris sinó també els membres de llur família: marit, muller, infants legítims fins a l'edat de 18 anys si no freqüenten les escoles públiques i fins a l'edat de 14 anys si segueixen estudiant.

Els metges seran designats per l'Estat. Si el malalt desitja servir-se d'un altre metge, li seran abonades les despeses d'acord als preus que té establerts el metge oficial.

Els medicaments s'ha de recollir de les farmàcies dels hospitals públics.

Els metges de l'Estat són autoritzats per a lliurar certificats en els quals constin la necessitat d'un tractament especial o incapacitat temporal de servei.

(*Monitor Polski*)

ESMENANT UN MANAMENT

— Molt bé; ets un home d'ingeni. Però t'adverteixo que així no
soluciones res. Ara el problema serà un altre: saber quins són els bons...

EL JOC

Després de la Pastoral

L'admonició del Revdm. Sr. Bisbe de Barcelona, Dr. Ramon Guillaumet, sobre "Els mals del joc" va aparèixer al Boletín Oficial Eclesiàstic del Obispado de Barcelona núm. del 15 setembre 1922. Immediatament es va reflexar en la premsa l'aparició d'aquesta Pastoral, encara que en maneres molt diverses.

Un cert nombre d'importants diaris l'han saludada... amb el més eloqüent dels silencis. Entre els periòdics que no n'han parlat, n'hi han de reconeguda filiació catòlica.

Altres diaris i revistes l'han comentada i aplaudida, en tons que van des del correcte esment a l'entusiasta elogi. Celebren la seva oportunitat i s'adhereixen a la doctrina, i res més.

De la qüestió tremenda, que dóna als debats actuals sobre el joc, a Barcelona, singularíssim interès, del problema urgentíssim que reclama definitiva solució, que és l'esmerç dels diners del joc en fins de beneficència, d'això aquells periòdics, amb tot i ésser catòlics molts d'ells, amb tot i tenir notícia certa i viva de la realitat de la qüestió, no en diuen ni una paraula.

Solament dues publicacions hem vist que toguessin aquell candent tema. La una d'elles és un diari neutre de Barcelona. L'altra un diari catòlic gironí. Aquest darrer posà admirablement el dit a la llaga.

La resposta del remat barceloní a l'avis del seu Pastor, és publicada en un altre Boletín Oficial: en el de la Província de Barcelona, dia 18 d'octubre. Es la llista d'octubre del repartiment dels diners del joc per mitjà del "Comité de Obra Social y Benefica". Puja la sopa 240,280 pessetes, i se la reparteixen, com sempre, unes cent-setanta entitats. S'hi troben els noms de sempre: els mateixos asils, patronats, escoles, col·legis, associacions, centres catòlico-obrers, etc., etc.

Mentres el Sr. Bisbe clama "que s'ha d'aparcar a la família cristiana d'aquest Bàratre", és a dir de l'infern del joc, perquè Bàratre vol dir abim, infern; ve'l aquí que més de cent entitats religioses barcelonines s'acosten al Bàratre parant el plat a la sopa que en raja, a la sopa infernal.

El temps corre més que la ploma. Prou volem escriure un Escolí o comentari a la Pastoral. Però els aconeteixements ens encalquen, i ve'l aquí que el canvi de governador, donant lloc a l'adveniment a la prefectura barcelonina, del general Ardanaz, d'austera història i bons antece-

dents personals com a enemic del joc, pot donar una fisonomia nova a la qüestió de què es tracta.

Cert que no creiem en el poder d'una autoritat quan els ciutadans d'influència i posició, no la secunden. S'és mudat el governador, però, és que són mudades també les "classes directores" de Barcelona, aquelles del si de les quals ha brollat, flor representativa, el Comité dit d'Obra Social i Benèfica?

Mentrestant, esperant ço que esdevindrà, reproduïm íntegrament l'article del Diario de Girona, el qual, ho fem constar amb gust, conté ja la substància de l'Escolí que havíem pensat.

R. R.

Pastoral importantíssima

Els nostres Prelats i el vici del joc

L'Il·lustre prelat barceloní Excm. Dr. Guillaumet, sempre vigilant i zelós del bé espiritual de la seva grex, acaba de publicar una notable Pastoral sobre el funest vici del joc, la qual resulta doblement d'interès per a aqueixa diòcesi de Girona. Primer, perquè aquí es troba també generalment extés el joc d'atzar, i segon, perquè en dit document es reproduïx íntegrament altra carta-pastoral que sobre el mateix assumpte publicà anys endarrera el venerable i savi bisbe gironí doctor Sivilla. Pastoral que com totes les seves vessa doctrina sòlida i excepcional erudició. La matèria està tractada magistralment, en forma tan lluminosa que no ha de deixar lloc a caviacions ni subterfugis a cap ciutadà que es prei d'estimar la regeneració social i professar la religió cristiana.

Per totes aquestes consideracions creiem oportú reproduir — i així ho farem en edicions successives — la interessant Pastoral del bisbe de Barcelona.

Recomanem la seva detinguda lectura a tots quants contribueixen directament o indirecta a que el vici del joc sigui tolerat i hagi pres carta de naturalesa en nostra societat, quan el condemnen les lleis divines i humanes, les lleis d'Espanya i les Constitucions de Catalunya.

I d'una manera especial recomanem la lectura d'aqueix document a les institucions i obres benèfiques que tant tranquil·lament i a la llum del dia participen dels diners del joc.

Tal vegada ens responguin que elles no tenen res que veure amb la tolerància del joc, perquè es limiten a rebre ço que s'els dóna. Però nosaltres els preguntarem llavors: No és per ventura contribuir indirectament a la tolerància i foment del joc acudir a uns certs centres oficials demanant amb instància almoines i donatius, quan sabem que allí no s'els hi podrà donar si no és permet el joc? Amb una semblant conducta, no s'incita implícitament a tolerar aquest vici nefand, anticristià i antisocial, i que d'una manera tan contundent veiem condemnat pels vigilants Pastors de l'Església?

No sabem pas amb quina cara gosaran figurar d'aquí en endavant nostres institucions benèfiques en aquest ignominiós *Quadre de deshonora* que és la llista de repartiments de donatius publicada per la premsa tots els mesos.

Es necessita tenir subvertit el sentit moral per a figurar sense enrogir entre els particeps al mesquí donatiu que tant denigra, màxim si es té en compte que una negativa unànime i pública a

acceptar aquest diner que raja sang i llot, seria un factor decisiu per a tirar a rodar el *statu quo* actual, que si aprofita a algunes butxaques, és a totes llums un focus constant de depravació i ruïna espiritual i material.

No creiem que hi hagués una epidermis prou dura per a resistir una repulsa que tant en evidència posaria als veritables i interessats patrocinadors de ço que és un pecat i un delict.

Trad. del *Diario de Girona*.

(Núm. del 20 setembre, 1922).

ACLARACIÓ

Al número de la setmana passada es publicà un Resum de la Pastoral sobre «Els Mals del Joc», i havent-se sofert a les Notes, unes errades de caixa, és necessari restablir-les en llur ordre i text degut. (Pág. 11 del núm. 79.)

- (1) *Barathrum*, Baratre: Abís, profunditat, infern.
- (2) Els paragrafs entre còmils són de la Pastoral del doctor Sivilla, Bisbe de Girona, que el Sr. Bisbe de Barcelona reproduceix dins de la seva, incorporant-se sa doctrina.
- (3) El text castellà diu *cohecho*, terme equivalent al de soborno.

L'organització catòlica

Alliçonaments exemplars

Els fets falaguers que anem a esmentar han esdevingut a les Terres Baixes d'Holanda, país fins fa pocs anys, totalment protestant, i ara en mans dels catòlics, secundats pels protestants de bona fe, per tal de lliurar la nació dels deliris i estralls socialistes. Ara, allí, és pot dir que governen els nostres.

I com i per què governen?

Escolteu. Qui parla és un sociòleg espanyol eminent, En Severino Aznar, que anà a Holanda en viatge d'estudis. Allí va parlar amb l'excel·lent ministre del Treball, Albersee, qui a preguntes del nostre il·lustre amic, va contestar-li coses de molta substància, com aquestes.

—I què fa el partit catòlic, se li dóna belligerència?

—Com belligerència, si ocupen el poder! El cap del partit es el doctor Nolens, sacerdot i catedràtic de legislació social a la Universitat d'Amsterdam. Catòlic sóc jo, ministre del Treball; catòlic el president del Consell. De deu ministres, tres són catòlics, però no en tenim més (com ens pertocaria, segons la ponderació de forces parlamentàries) perquè en la provisió

de càrrecs ha de tenir-se en compte més la capacitat dels elegits que a la ponderació de les forces. Al nostre lloc el partit protestant obra-ria de semblant manera.

—I d'on han tret tanta força política els catòlics?

—De la sinceritat de nostra fe —respongué vivament el ministre— i sobre tot, de la llealtat i tenacitat amb què hem cridat i defensat al poble. En l'ordre del pensament com en l'ordre de l'acció hem propulsat les solucions de la democràcia cristiana, i això ha favoregut nostra organització i ens ha conquistat grans simpaties.

Un dels projectes que tenim entre mans és el de la reforma electoral perquè, degut a la llei actual, nosaltres tenim una representació exagerada i volem que cada partit tingui els representants que li pertocuin.

Referent al vot de les dones el ministre digué que, en general, votaren lliurement, no provocaren divisions en les famílies respectives, i reforçaren bon xic la representació catòlica.

I a la pregunta respecte a les coaccions dels socialistes per acaparar les representacions obres i anorrear als sindicats catòlics, contestà Albersee que tot això ha passat a la història. Els catòlics no ho tolerarien. Tampoc són capaços de fer-ho els socialistes holandesos. «Es un obrer catòlic el que representa a Ginebra a tots els obrers d'Holanda.»

TRIBUNA LLIURE

Reivindiquem un mot

...i tal volta una idea.

Cada vegada que sona a nostres oïdes el mot "sindicat" o els seus derivats, sentim passar com una ombra, l'afront d'una injustícia.

Per què ens hem dat, a dir sindicat a ço que no ho és? Quin greuge no fem a la paraula i a sa idea? Per què diem aquest "sindicat", aquell "sindicalista", si de sobres sabem que en veritat, no hi ha tal "sindicat" ni tal "sindicalista", sinó un sistema d'explotació, o un hom que en viu, d'aquell sistema?

Podem evitar molts d'errors, no treient les coses de pollaguera, donant a cada cosa son nom, a cada nom son valor, i parlant clar i català.

"Sindicat" i sos derivats, en sa veritable accepció, no poden significar, res que amoïni nostra consciència, amb la presència d'un afer immoral.

Parlem de "militarisme" amb prou (potser massa!) pau de consciència; i en canvi diem "sindicalisme" amb una mica de recança com tement haver dit quelcom satànic.

Doncs bé, cal no sols reivindicar el mot, sinó que, en molts ciutadans de Catalunya, cal ajudar a la formació de la idea exacta de "sindicat."

Es clar que hi ha un motiu que explica (acceptant una conjuntura de cultura, gens favorable per l'interpret), accepció tan esgarriada. El desfer aquesta causa és no-res-menys que una obra de justícia i de justesa.

Nostres obrers no estan "sindicats". De "sindicats" (associacions) n'hi ha molt pocs, per no dir cap. El que fan, la majoria de nostres obrers, no és pagar la quota del "sindicat", sinó com diuen ells mateixos, "pagar el *seguro* de vida". El paguen per força, perquè no poden lliurar-se de la persecució de què són objecte. Perquè ço tan *conservador* (o *liberal*) com aparenten ésser les autoritats, no han emprés (potser no poden...) de debó la campanya per evitar la coacció, ni han aconseguit garantir la llibertat, en l'exercici de molts dels drets de ciutadania.

No malmetem més la paraula "sindicat", ni la convertim en rodella, on descarregar nostra indignació contra tanta d'injustícia.

El "sindicat" és una cosa bona, noble... i gosem preguntar: per què no santa?

Perquè és mot de guerra? Però, és que el fet, per exemple de dur un uniforme militar significa... excomunió?

No som nosaltres, dels que creuen, ni en la bondat ni en la superioritat dels braços armats de les pàtries. Ens estimàriem més veure els bra-

ços, menys armats i més amorosits. I estem convençuts de què el principal enemic de que això sia, és la supèrbia humana.

Però, per què aquest privilegi ètic pels que són amatents a la defensa de les pàtries?; i aquesta rigidesa, en titllar de disolvents, als qui treballen per la defensa i reivindicació de l'estament social obrer?

En la relativitat de nostra moral ciutadana, tan marcadament capitalista, se li ha dat al mot "sindicat" un lloc inadequat i inexacte. Ja que esguardant la desgraciada tasca, dels mal anomenats (si dient) sindicats, no podrà dir-se mai, immerescut.

JOSEP FONT SANS

Qui sembra vents...

Llegíem l'altre dia que els vells doctrinaris dels partits lliberals italians — com si diguéssim els fusionistes i els conservadors de per aquí —, es penedien públicament del disbarat que feren ensenyant i predicant al poble aquells famosos principis de la Revolució francesa en els quals no es parla sinó de drets, com si no hi hagués deures a complir i el món fos encara una perllonçació del paradís terrenal...

Els ensenyaren al poble que el número és la veritat, i la font del dret, la raó i la justícia; i el poble, per fi, després de tantes prèdiques, s'adonà de que ell tenia el número, de que ell era el número, era la majoria social, i era, per tant, la veritat, el dret, la raó i la justícia, demés d'ésser la força. I com que per a jugar amb el poble i fer-lo servir d'escambell d'ambicions els doctrinaris li robaren la fe i amb la fe totes les virtuts socials i l'esperança d'una vida infinitament millor, indefectible i eterna, el poble, al sentir-se sense fre i sense esperances i revestit de tots els drets i de la força demés, es llençà sobre els béns que li ensenyaren pràcticament que eren els únics béns positius a conquerir, i en nom del número — que és el del dret —, i de la majoria — que és la llei —, i de la força — que és el poder —, va dir als partits que això li ensenyaren i als governs que això consentiren: *tot lo vostre és meu; tot lo del món, és meu. Sóc la veritat, sóc el dret, sóc la justícia, sóc la llei, sóc el poder.*

I això no són contes. Això ha passat a Itàlia. Aquesta terrible lògica s'ha intentat aplicar allí, com s'ha aplicat a Rússia i s'aplicarà a tot arreu si els peneditos no canvien de procediments i no desfan amb la mà dreta les iniquitats que cometeren amb la mà esquerra.

D'ací i d'allà

Nosaltres no ens volem ficar en l'afer de la destitució de l'ex-governador de Barcelona, senyor Martínez Anido, ni en estudiar i discutir la seva gestió, perquè són coses prou serioses i que afecten massa vivament a la nostra ciutat, però volem dir quelcom al marge.

I el marge el trobem a la premsa. Els que tenen l'obligació, no de reflectir, sinó d'orientar l'opinió no deuen deixar-se dur per excessius apassionaments, ni enlairar, ni reventar perquè sí. Perquè si diem que no es pot fer millor que el que ho feia el senyor Martínez Anido, quin efecte li ha de produir al nou governador de descoratjament? I si assegurem que ja no es pot fer més malament, quins epítets i adjectius emprarem pels que darrera d'ell ho acabin de desbaratar tot? Conseqüència d'això són els canvis de front dels periòdics, perquè s'han deixat dur abans per la passió, i així la gent es desorienta.

I sobre tot el que no és honest és que els homes que tenen una cultura, que hi ha que suposar superior, tinguin per bona una fraseologia que no admetrien ni als bars, sense voler ficar-nos en si és poc pietosa i cristiana.

En Lerroux d'ençà que és advocat que té la dèria d'exhibir-se, i com que a la Península ja se'l coneixia prou, ha anat a les illes.

Va venir de Les Palmes i ara diu la premsa que se'n va a Palma.

Veiam si després de les palmes de la victòria vol buscar la palma del martiri.

Diuen que a la Cambra dels Comuns els diputats rigueren irònicament en llegir-se el projectat Tractat de Comerç Hispànic-anglès.

No podien capir que hi hagués governants d'un poble, com el d'Espanya, que administressin així els seus interessos.

Per això ens illu tant la roba!...

Diu que els feixistes italians duen com a distintiu una samarreta negra.

Si aquí se'ns ocorregués posar-nos samarreta per a simbolitzar qualsevol idea, l'usàriem a llistes multicolors i ben virolades.

Segons diuen de Tànger el Govern espanyol

es descuida fa mesos de pagar el lloguer de l'edifici on està instal·lat el telègraf, i també als empleats telegrafistes.

Però el Govern ha trobat un Cirineu que avencà els diners perquè el moro casero no l'encendi telègraf i telegrafistes al carrer. Aquest heroi es diu Serrat i és agent diplomàtic. Honorem-lo.

La famosa cantinera de Mont Arruit, de qui tantes proeses es conten, Joana Martínez, i a qui La Cierva va prometre indemnitzar les pèrdues allí sofertes (sobre mil pessetes) acabà per no cobrar res i viure d'almoïna i, per fi, ha fet cap a un asil de pobres.

Així recompensa Espanya els seus herois!

Així!

Ja tenim nou governador, i els periòdics honorats li demanen que no continuï amb la tradicional *sopa* que engreixava a certs plumífers i a certs diaris.

Que els hi dongui les postres d'una vegada.

En què s'assemblen a un badall de gana (n'hi ha de son, de galvana, de fàstig...) els quatre capitosts de la concentració lliberal?

—En que tots quatre tenen el cognom que comença en "a."

—I en què s'assemblen tots quatre als moros de Moreria?

—En que tots quatre cognoms porten, després de la *a*, una *l*: Al...calà, Al...ba, Al...vare, Al...hucemas.

Sinó que aquest darrer és més moro que els demés perquè porta cognom marroquí: Alhucemas, i n'és marquès d'allí, si bé és un marquesat compartit amb el Krim, que n'és l'amo...

El famós ministre d'Instrucció Pública, senyor Montejo havia d'inaugurar el curs a l'Escola Industrial de Terrassa.

Però per anar-hi posà com a condició precisa fer el viatge directe des de Saragossa, pel nord, a fi de no passar per Barcelona.

Es evident que el professor de *Procediments judicials* de Madrid, no volia rebre les ovacions de la Universitat de Barcelona amb motiu de la suspensió de l'autonomia universitària.

Es també evident que el senyor Montejo es troba ell mateix una mica massa popular.

I tem la popularitat, en aquest cas.

Noticiari

ESPANYA

—Sobre el problema del crèdit agrícola, ha donat una interessant conferència al saló d'actes del Foment del Treball, En Joan Miquel i Cuscó.

—Es diu que al Ministeri de Finances estan fent-se estudis relacionats amb el projecte d'impost-sobre el patrimoni.

—La comissió organitzadora de la Conferència Nacional d'Assegurances socials dedica atenció preferent als treballs recents de la col·laboració catalana.

El senyor Maluquer informà que, significant el règim legal de Previsió una política expansiva que facilita el nexa cordial de l'Estat i de les actuacions regionals i el legítim respecte als organismes socials i professionals, tindrà expressió en la Conferència Nacional convocada a Barcelona per a solucionar els problemes humanitaris, de transcendència per tot Espanya.

La Secció entén que un franc esperit de recíproca confiança pot fer de la Conferència un acte exemplar en molts aspectes.

—A Almeria el municipi ha establert un regisme d'intervenció, amb taules reguladores, per tal d'abaratir la vida.

—A la Casa Catòlica d'Estudiants de Madrid, s'ha inaugurat el Círcol d'Estudis. Els assistents foren trenta.

—La Caixa de Previsió Social instituïda fa poc a Càceres, amb caràcter regional, creix ràpidament. Prompte arribarà a 300 el nombre d'ajuntaments adherits a la C. P. S.

—L'Escola d'Infermeres del meritíssim Montepiu de Santa Madrona, recomençarà el nou curs el dia 3 del pròxim mes de novembre amb una conferència del doctor Francesc Forcada, director del Laboratori, sobre el tema següent: "Estudi anatòmicopatològic."

Cal llegir el substanciós programa del curs de P.E. I. per a fer-se càrrec de la seva importància i dels profits que reporta aquest ram de coneixements a totes les classes socials, i no sols a les humils i necessitades, com molts es pensen.

—La direcció de l'Escola del Treball, havent acabat els viatges de fi d'estudis que durant el mes de setembre han fet els alumnes que aquest any han acabat llurs estudis, es complau en fer públic el seu agraïment als senyors patrons Emili Porta, Filatures Caralt i Pérez, J. Alvarez i Companyia, Petit Material Elèctric, Fills d'Emili Detouche, Garatge Itàlia, Joan Salat, J. Rovira Bruguera, Indústries Mecàniques, Vilardell, Josep Torner, A. Viñas, Autorització Elèctrica,

S. A., Prieto, Elizalde, Energia Elèctrica, Bahasar i Domingo, Joan Vallès, Antoni Tuà, Pau Plana, Joan Anguera, Joaquim Roca, Fills de Ramon Almirall, J. Poch, Dalmau Montero, Institut d'Electricitat i Mecànica Aplicades, Xavier Maresma, i Fabra i Coats, que han col·laborat amb desinterès a l'obra de cultura que va fent la dita Escola, donant facilitats i abonant —la major part— els jornals corresponents als operaris que prengueren part en el viatge.

En aquesta Escola ha començat el curs per a mecànics de màquines d'escriure i similars, sostingut per l'Associació de Venedors de màquines d'escriure.

ESTRANGER

—A Lituània les eleccions donaren quasi un 50 per cent de vots als demòcrates cristians.

—El descens dominical per a la premsa guanya molt de terreny a França. Els periòdics deportistes el demanen unànimement.

—La colecta nacional d'Holanda a favor de la Universitat Catòlica produí prop de quatre milions de pessetes.

—Al Brasil es projecta donar dos anys de coll als arrendataris de terres que estant al corrent de pagament, se'ls acomiada pel propietari de la finca.

—Un manifest publicat pel partit obrer anglès exposa le programa oficial de dit partit, preconcitant especialment la constitució d'un fons especial per a amortitzar els deutes de la guerra i els mitjans d'aconseguir un import per a les fortunes que excedeixin de cinc mil lliures, amb el fi de redimir la indústria i el comerç de la pesada càrrega dels deutes nacionals.

—Al setèim Congrés del cíclos obrers de l'Argentina s'han tractat els següents importants temes:

Sistema de mutualitat a base múltiple. Fundació de centres d'estudis socials. Necessitat de que l'acció precedeixi a l'obra econòmica. Proclamació dels punts de la Internacional Blanca més acomodats a l'obra dels cíclos.

—Els comunistes francesos han quedat reduïts a la meitat i ha tingut de plegar el ram, per falta de subscriptors, un dels seus orgues de premsa.

—A la Universitat d'Holanda s'han inaugurat tres Facultats. Les principals ciutats es disputen l'honor d'estatjar aquesta alta entitat cultural, que honora a nostres germans dels Països Baixos.

—A Ginebra s'ha inaugurat la quarta Conferència internacional del Treball. La seva tasca tindrà per principals objectes l'estudi dels problemes originats per la jornada de vuit hores i la crisi provocada per la falta de treball.

—La vaga postal portuguesa ha reeixit obtenint els vaguistes tot quant demanaven.

Obra de gran interès:

Los Tribunales para niños

EL TRIBUNAL PARA NIÑOS EN BARCELONA
Y SU ACTUACIÓN EN EL PRIMER SEMESTRE
DE FUNCIONAMIENTO

PER

Ramon Albó i Martí

President de dit Tribunal

amb un pròleg de

Avelí Montero Rios i Villegas

Autor de la llei de Tribunals per a nens

PREU: 10 Pessetes

EL PRODUCTE ES DESTINA A INSTITUCIONS PROTECTORES DE LA INFANCIA

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabelo, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

LEGIA

ETIQUETA DE
LEGIA LIQUIDA
CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA EXTRA
CASAMITJANA
S. CASAMITJANA MENSA
FABRICANTE

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 7, pral. (Travessia de Plaça Sta. Ana a Plaça Nova)

**CENTRE D'ENSENYAMENT ESSEN-
CIALMENT PRÀCTIC, DE COMERÇ**

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació.—Pràctiques d'escriptori.—*Mecanografia*.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incluídes la *Banca* i la *Borsa*.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per perits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyorettes*.—Practical of Schoel Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguàfons

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G.—Escriu Grandos; 90; Barcelona